

IFMETALL

**Investera i industrin
och världens bästa
industriarbetare!**

IF Metalls utredningsenhet om vad en regering som verkar för industrin bör tänka på

SATSA OCH INVESTERA FÖR FRAMTIDEN

Januari 2019 fick Sverige på plats en S-ledd regering. Det var viktigt. Landet behöver en regering som genom konkreta investeringar verkar för att stärka landets industri och dess industriarbetare.

Under den förra S-ledda regeringens period genomfördes en rad viktiga insatser som grundlade fortsatt utveckling för en modern svensk industripolitik. Breda insatser genomfördes för att det senaste inom hållbar produktion och ny digital teknik ska kunna nå industriarbetsplatser i hela Sverige. Vi såg satsningar på fler yrkesutbildningar för unga och vuxna. Sverige fick en strategi för smart industri, strategiska samverkansprogram för innovation, stärkt exportfrämjande och en forskningspolitik i något bättre samklang med industrins behov.

En stark grund lades. Engagemanget framåt under mandatperioden behöver bäras vidare och vässas.

Januariavtalet skapar möjligheter och utmaningar

Januariavtalet mellan regeringspartierna respektive mittenpartier påverkar inriktningen för regeringens arbete. Avtalet innehåller ett antal reformområden som möjliggör en fortsatt utvecklad industripolitik. Hit hör utbyggt kunskapslyft, fortsatt arbete med innovationsråd och strategiska samverkansprogram inom innovationspolitiken, värnet av det finanspolitiska ramverket, förstärkning av det statliga stödet för korttidsarbete samt infrastruktur-satsningar.

Samtidigt finns det inslag i januariavtalet vars genomförande kan komma att behöva närmare diskuteras med industrins parter och branscher. Hit hör till exempel genomförandet av reformförslaget om så kallad utvecklings-tid, arbetsmarknadspolitikens roll för arbetsplatsernas kompetensförsörjning och ett antal av idéerna inom klimatpolitiken, inklusive så kallad grön skatteväxling.

Industripolitik – flera politikområden som summeras i ett samhällsintresse

Industripolitikens förverkligande sker genom flera politikområden, där näringspolitiken är en viktig del, och investeringar för industrins utveckling utgör ett brett samhällsintresse. De är avgörande för landets konkurrenskraft, jobbutveckling i hela landet och en samhälls-ekonomi som klarar att bära stora välfärds-satsningar.

Jobbtryggheten för industrins anställda är förenad med att dagens och framtidens arbetsplatser klarar sig väl i konkurrensen. Det handlar om att klara kompetensförsörj-

ning och underlätta utveckling av industrins anställda, samt arbetsplatsernas förmåga att ta till sig och göra nytta av digitaliseringens och klimatomställningens utmaningar och möjligheter. När regelverk och skatter justeras behöver det därför ske med industrins konkurrenskraft i sikte. Industrin har en nyckelroll för att klimatpolitiken ska kunna gå från ord till handling.

Regeringens fortsatta engagemang under mandatperioden kommer att vara avgörande för att Sverige håller i och fortsätter att investera i industriarbetarnas och industriarbetsplatsernas framtid. Ambitionen kan inte vara annan än att Sverige ska vara världens bästa industriland med världens bästa industriarbetare.

Fyra områden av vikt för det fortsatta engagemanget

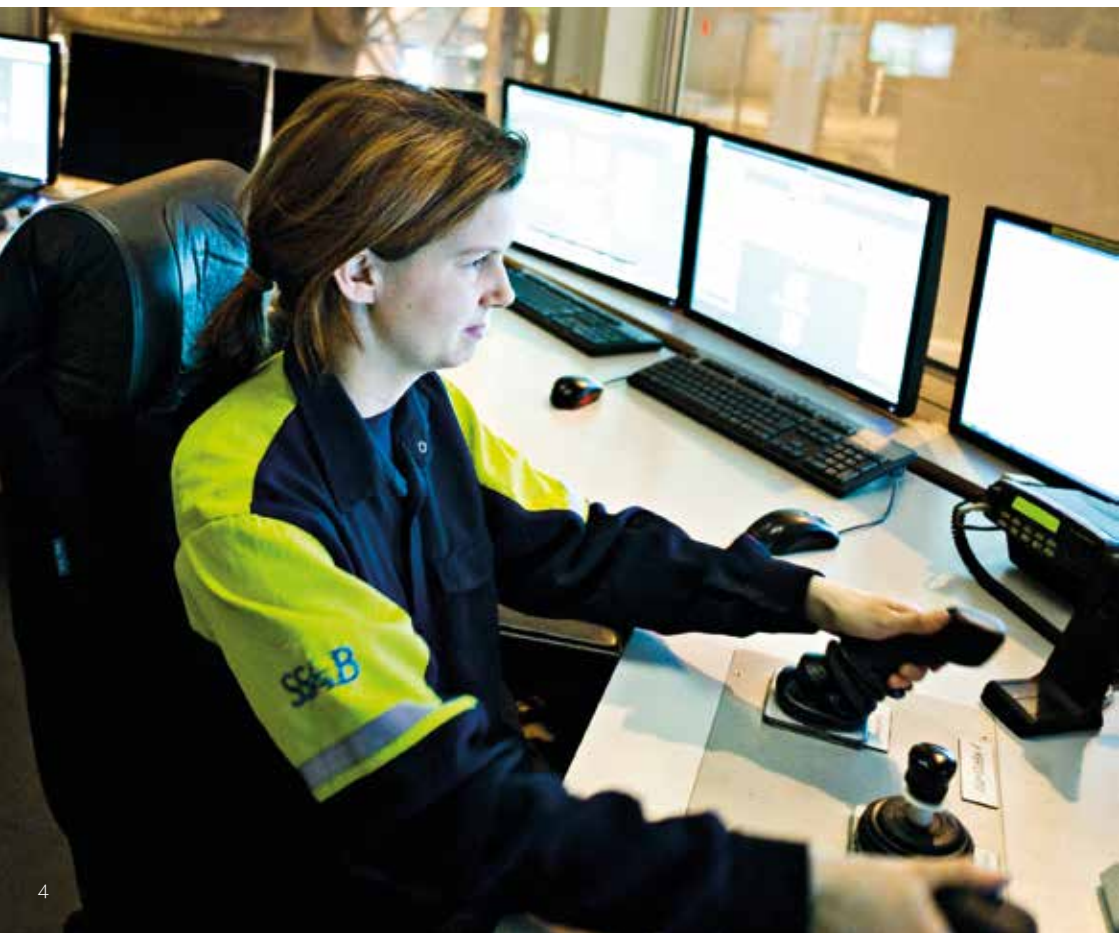
IF Metalls utredningsenhet har tidigare tagit fram policyprogram för att vägleda industripolitiken. 10 punkter för ny industrialisering av Sverige (maj 2014) och 10 steg som bidragit till förändring (april 2017) innehåller förslag som kommit att förverkligas, men också förslag som väntar på att mötas med handling.

I denna text resonerar vi om färdriktningen för de kommande åren som handlar om att kraftsamla kring fyra avgörande områden:

- Investera i världens bästa industriarbetare
- Se till att Sverige får fler investeringar och industrietableringar
- Satsa mer på smart industri
- Investera i infrastruktur och energiförsörjning för hela Sverige

1. INVESTERA I VÄRLDENS BÄSTA INDUSTRIARBETARE

Kompetens är svaret på frågan hur Sverige blir vinnare i den globala konkurrensen. I dag råder stor brist på kompetens. Arbetsplatserna ropar efter arbetskraft och bristen hämmar industrins och därmed Sveriges utveckling. Den nya digitala tekniken och de klimatsmarta lösningarna kräver kunniga industriarbetare, ingenjörer och andra kompetenta medarbetare för att bli nyttiga, produktiva och värdeskapande på dagens och framtidens industriarbetsplatser. Därför krävs insatser som höjer och utvecklar kompetensen och som ger industriarbetare utveckling. Det krävs även satsningar för att få fler att välja yrken inom industrin.

Vi vill framhålla:

Förverkliga ett sammanhållet lyft för kompetensutveckling för yrkesverksamma.

Kompetensutveckling för yrkesverksamma är en stor och rik, men förbisedd, källa till att klara arbetsplatsernas behov av kompetens. Reformen behöver därför ske i samverkan med fack och arbetsgivares strävan efter att finna avtalslösningar för industriarbetares omställning och lärande i arbete. Vi vill att nationella satsningar tar ett helhetsgrepp och omfattar konkret vägledning, yrkesinriktad branschvårdning och genomförandet av utbildningar.

Genomför en nationell kraftsamling för att stärka tekniska yrkesutbildningar för unga och vuxna.

Satsningar ska höja kvaliteten, öka tillgängligheten och stärka arbetslivssamverkan inom gymnasiet, yrkesvux och yrkeshögskolan. Utökad utbud av utbildningsplatser behöver ske samordnat med insatser som möjliggör ett tydligare regionalt ansvar för att utbildningarna finns där för industrins kompetensförsörjning. Satsningar på lärlingsutbildningar och yrkesspår behöver ta bättre hänsyn till vikten av att arbetsplatsförlagda utbildningar ska bidra till att stärka kvaliteten. Vi ser ett behov av sammanhållna nationella satsningar på tekniskt och industriellt inriktade utbildningar (STEM – Science, Technology,

Engineering and Mathematics) från förskola till universitet i syfte att rusta Sverige för att ta vara på teknikutvecklingens möjligheter.

Se till att konjunktur- och utvecklingssäkra industrin genom att göra det nationella systemet för korttidsarbete vid allvarliga kriser tillgängligare och låta det omfatta också stöd för industrianställdas kompetensutveckling. Kraften i digitaliseringen och hanteringen av klimatutmaningen kan förväntas få stor inverkan på industrins branscher. Därför krävs det en beredskap för att kunna möta omställningen.

Öka samverkan med arbetsmarknadens parter för att stärka omställning, rehabilitering och arbetsplatsernas kompetensbehov. Reformeringen av arbetsmarknadspolitikerna behöver rymma flexibla insatser för att främja arbetsplatsernas kompetensförsörjning. Använd yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningar för att täppa igen tillväxthämmande kompetensluckor.

2. SE TILL ATT SVERIGE FÅR FLER INVESTERINGAR OCH INDUSTRIETABLERINGAR

Industrin genomför just nu miljardsatsningar i Sverige samtidigt som exporten ökar. Den globala konkurrensen är samtidigt hård. Sverige måste därför hålla i de långsiktiga satsningarna för att vara ett fortsatt bra export- och investeringsland även framöver. Entreprenörer ska vilja starta industriföretag i Sverige. Industriföretag ska växa i Sverige. Dagens stora som små industriföretag ska se Sverige som det bästa investeringsalternativet. Globala investerare ska se Sverige som ett bra etableringsland. Sverige ska vara en pådrivande kraft i EU för ökad fri och rättvis handel. Det regionala ansvaret för tillväxt behöver följas upp med nationella satsningar som når industrins behov och ger styrka i den lokala och regionala samverkan.

Vi vill framhålla:

Bygg ut export- och investerings-satsningarna. Stärk det nationella investeringsfrämjandet och utveckla arbetet för industrietableringar i Sverige. Kommuner och regioner ska ha nationell uppbackning i engagemanget för att locka investeringar och etableringar till Sverige. Det handlar om resursförstärkning, men också om utvecklad organisation för att lotsa investeringar till Sverige.

Främja mindre och medelstora industriföretags utveckling genom att göra det enklare att få tillgång till stöd, finansiering och innovativa miljöer som också kan knytas till större företags utvecklingsarbete.

Öka stödet till nätverk och testbäddar för att se till att forsknings- och innovationslösningar omvandlas till lönsamma affärsmodeller som kan ge fler och nya jobb i Sverige.

Se basindustrin som en tillgång för klimat- och jobbpolitiken. Växla upp stöden till basindustrins klimatomställning och samordna insatserna med en forsknings- och innovationspolitik, som tydligare verkar i samklang med industrins behov. Sverige bör ta fram en strategi för koldioxidavskiljning och lagring. Färdplanerna för fossilfri konkurrens behöver fördjupas och omsättas till investeringsplaner. Reformera miljö- och tillståndsprocesserna så att gruv- och övrig basindustri kan växa och utveckla bättre och mer effektiva material för att möta behoven av klimatsmarta lösningar.

3. SATSA MER PÅ SMART INDUSTRI

Den tekniska utvecklingen går, i digitaliseringens spår, fort. Jobb och konkurrenskraft bygger på att kunna hänga med i utvecklingen och förmå oss möta både samhällets och marknadernas behov. Därför behövs insatser så att det senaste inom hållbar produktion och digitalisering snabbt når fram till industriarbetsplatserna i Sverige. Arbetet med nyindustrialiseringsstrategin – Smart Industri – behöver fortsätta och fördjupas med ytterligare långsiktigt inriktade insatser. Regeringens engagemang för digitaliseringens genomslag behöver fördjupas med insatser som utöver en svensk version av Industri 4.0 når en bredd av samhällsfunktioner, såsom interaktiv e-hälsa, intelligenta transporter, smart energiöverföring, hållbar stadsutveckling och möjligheter till lärande på distans via uppkopplade lösningar.

Vi vill framhålla:

Öka takten i innovationspolitiken genom fortsätta satsningar på de nationella innovationspolitiska samverkansprogrammen mellan industri och regering. Utöka resurstilldelningen för de insatser som samverkansprogrammen väljer att prioritera.

Fortsätt utbyggnaden av test- och demonstrationsanläggningar för industriföretag, så att företag både kan ta fram prototyper och göra produkten färdig för industriell produktion. Prioritera satsningar på ett antal utvalda testbäddar av världsklass.

Prioritera satsningarna på innovationsdrivande forskning och innovation. Premiera samverkan mellan akademi och industri. Håll i engagemanget för att stärka industriforskningsinstituterna.

Prioritera svenskt produktionskunnande kopplat till digitaliseringen, inte minst kring samarbetet mellan människa och maskin. Rikta satsningar på teknikutvecklingens möjligheter att konkret fungera på arbetsplatserna genom att inkludera insatser för arbetsmiljö, kompetensutveckling och hållbara arbetsorganisationer.

4. INVESTERA I INFRASTRUKTUR OCH ENERGIFÖRSÖRJNING FÖR HELA SVERIGE

Sverige behöver rusta upp och investera i landets infrastruktur. Det är ett måste för att industrin ska kunna utvecklas i hela Sverige. Industriarbetsplatserna skapar jobb långt utanför landets befolkningstäta delar. Därmed spelar tillverkningsindustrin en avgörande roll för tjänste- och servicejobben i hela landet, liksom för offentlig service. Satsningar på infrastruktur för industrins behov är avgörande för hela landets ekonomiska utveckling.

Industrier och transporter kommer att öka sitt behov av el och fossilfria bränslen i framtiden. Det ställer nya krav på leveranssäker el till internationellt konkurrenskraftiga priser. Den blocköverskridande energiöverenskommelsen lägger en god grund för att ge Sverige en genomförandeplan för hur vi i praktiken möter behoven. Sverige har förutsättningar att klara klimatomställningen och samtidigt använda energipolitiken till ett verktyg för att importera energiintensiv industri till Sverige, snarare än att exportera elöverskottet.

Vi vill framhålla:

Öka ambitionerna för utbyggnad och upp- rustning av infrastrukturen utifrån industrins behov av effektiva och klimatsmarta gods- transporter. Dra nytta av industrins gemensamma inspel till regering- ens godsstrategi.

Främja tekniksatsningar på fossilfria bränslen och elektrifering. Bygg ut och samordna innovationssatsningar för industrins klimatomställning. Stärk förutsättningarna för att investeringar för klimatsmart produktion kan ske i Sverige.

Säkerställ industrins behov av leveranssäker el till konkurrenskraftiga priser. Industri i Sverige är bättre för miljö och klimat. Sätt

därför inga tak för elförbrukningen som hindrar industrins möjligheter att växa och samhällets klimatomställning. Verka för att styrmedel främjar investeringar, tryggar och ökar tillgången till leveranssäker el, är teknikneutrala och bidrar till både reglerbar och väderberoende kraft.

Satsa på innovativ offentlig upphandling. Offentlig upphandling omfattar årligen i storleksordningen 800 miljarder kronor. Resurser som i större utsträckning skulle kunna användas för att främja utveckling och skapa affärsmöjligheter för nya svenska klimatsmarta energi- och transportlösningar.

”Satsningar på infrastruktur för industrins behov är avgörande för hela landets ekonomiska utveckling”

IFMETALL

IF Metall är ett feministiskt fackförbund med cirka 311 000 medlemmar som tillsammans arbetar för rätten till ett bra och tryggt arbete.

Över 27 000 av medlemmarna är förtroendevalda, fackligt aktiva, på arbetsplatserna. Vi arbetar för medlemmarnas intressen och för ett demokratiskt och jämställt samhälle. Ingen ska kunna tvingas att arbeta till sämre ersättning eller arbetsvillkor än vad som står i kollektivavtalet. Kollektivavtalet är fackföreningens kärna.

105 52 Stockholm | 08-786 80 00 | www.ifmetall.se